

E-lawlyfr 1

SYNIADAU HANFODOL I DDEALL SYSTEMAU GWLEIDYDDOL

Uned 2: Llywodraeth a Gwleidyddiaeth

BYW A CHYFRANOGI MEWN DEMOCRATIAETH

Adnodd 7

Mudiadau

Cymdeithasol 1:

Nodweddion

a Mathau

Llawlyfr Gwaith

LLAWLYFR GWAITH

CWESTIWN 1

Eglurwch gan ddefnyddio esiamplau beth yw ystyr gweithredu ar y cyd (*collective action*)?

CWESTIWN 2

Eglurwch gan ddefnyddio esiamplau beth yw ystyr y term 'protest'?

CWESTIWN 3

Amlinellwch rhai o'r ffurfiau protest sydd ar gael i fudiadau cymdeithasol.

CWESTIWN 4

Dadansoddwch pam fod protestio wedi dod yn cymaint rhan o wleidyddiaeth fodern yn y Gorllewin.

CWESTIWN 5

Beth yw nodau mudiadau cymdeithasol?

CWESTIWN 6

Eglurwch gan ddefnyddio esiamplau beth yw ystyr y term dulliau tor-cyfraith?

CWESTIWN 7

Darllenwch y wybodaeth yn y tabl isod sy'n amlinellu nodweddion mudiadau cymdeithasol a charfanau pwysu.

- 1: Rhannwch nhw yn bwyntiau sy'n fwy priodol i un ai ddisgrifio mudiadau cymdeithasol neu garfanau pwysu.
- 2: Edrychwch ar y pwyntiau hyn a datblygu strwythur ar gyfer traethawd sy'n gofyn am drafod y prif wahaniaethau rhwng mudiadau cymdeithasol a charfanau pwysu.
- 3: Casglwch enghreifftiau ellid eu defnyddio er mwyn cadarnhau'r pwyntiau.

Tabl 1. Nodweddion mudiadau cymdeithasol a charfanau pwysu

Llai biwrocraidd a llai hierarchaidd	Denu cefnogaeth fwy cyffredinol ac eang ar draws grwpiau dosbarth, hil, neu ddiwylliant
Gweithredu arwahân i'r strwythurau gwleidyddol confensiynol pleidiol	Pwysleisio chwilio am fannau mynediad, gan amlaf yn cynnwys dulliau gwleidyddol mwy sefydliadol
Pwyslais ar ddwyn perswâd ar lywodraeth neu sefydliadau	Cefnogaeth gyfyngedig gan grŵp penodol o bobl maent yn ei gynrychioli
Trefniadau mewnol yn gymharol lac	Amcanion radical ac eang, yn aml o amgylch thema gyffredinol
Pwysleisio newid y farn gyhoeddus	Defnydd o ystod o dactegau gan gynnwys elfennau o brotest
Ffocws ar faterion ac ymgyrchoedd mwy penodol	Amcanion radical a pharodrwydd i ddefnyddio tactegau gwrthwynebus

CWESTIWN 8

Aseswch beth yw'r prif debygrwydd a'r gwahaniaethau rhwng carfanau pwysu a mudiadau cymdeithasol.